

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A vita első szónoka nov. 26-án Neppel Ferencz volt. Teljes elismerését fejezte ki a kormány eljárása iránt, melyet az elkeresztelési kérdésben követett; a kultuszminiszter febr. 26-iki rendeletét is helyesli s hozzájárul Szivák Imre határozati javaslatához.

Hermann Ottó szólalt föl ezután az Irányi javaslatával mellet.

Most következett Szilágyi Dezső nagy beszéde, melynek elején az egész ház élénk helyeslése mellett vette védelmébe Magyarország katolikusait a némely részről ellentük intézett támadásokkal szemben s kijelentette, hogy az egyházpolitikai reformok terén Magyarország katolikus állampolgárainak hazafias közreműködésére méltán számít a kormány és a törvényhozás.

A ház általános figyelemmel hallgatta s élénk helyesléssel fogadta Szilágyi nyilatkozatait a már első fogalmazásában kész házassági jogi törvényhozási előterjesztésről, mely a házassági jogot a családjoggal kapcsolatban kívánja rendezni mely minden állampolgárra felekezeti különbség nélkül egy és ugyanazon kötelező jogszabályt állítja föl, és pedig eltörli az összes felekezeti jurisdictiot s az állam törvényei alá helyezi a polgárokat; e nagy reformnak tehát consequentiája lesz a polgári házasság. Az állam és egyház közötti viszony gyökeres átváltoztatására szükség egyáltalán nincs, sőt ez csak a reformokat késleltetné. A miniszter beszédét hosszas, lelkes éljenzés kísérte; az egész ház nagy megnyugvást merített abból Magyarország jövőendő liberalis haladására nézve.

Szilágyi Dezső beszéde ügy Beöthy Ákost, mint Apponyi Albert grófot rövid felszólalásra provokálta. Apponyinak egy kijelentése, — hogy ő tud egy módot az elkeresztelési kérdés megoldására, de azt nem mondja meg „arról a helyről” — nagy derűtséget keltett a jobboldalon. A jeles gróf nem tudott a miniszteri székre kerülni azzal, a mit egy évtizeden át beszélt; s most úgy látszik, azzal akar oda jutni, a mit — elhallgat. Szilágyi Dezső igazságügyi miniszter replikája után Ugrocz Gábor szónokolt — mint mindig — most is haragosan. Beszéde emelkedett csak ott volt, hol az állam és egyház közötti viszonyról beszélt.

Csütörtökön fejezte be a Ház a vitát az elkeresztelési rendelet ügyében. A vita bezárása után Csáky gróf és Szilágyi miniszterek szólaltak fel. Szavazásra kerülő a kérdés, Irányi határozati javaslatát névszerinti szavazás után 180 ellenében elvetették.

Kézdi-Vásárhely regále-ügye.

Kézdi-Vásárhely, 1890. nov. 29.

Kézdi-Vásárhely város regále-ügye ismét egy hatalmas lépést haladott előre. Pénzügyminiszter ur ő nagyméltósága kegyes volt a végső egyezkedési tárgyalásra Zeidler Károly pénzügyminiszteri

zsidó, mint egész Palesztinában. 19,000 bérkocsi és 1500 omnibusz van benne. 1066-ban 40,000 lakosa volt, 1700-ban 700,000, 1800-ban 960,000, ez évben 4.420,000 lakosa van. A század végére az öt milliót bizonyosan eléri.

*

Mennyit olvasunk egy nap alatt? A „K.” egy barátja közli a következő érdekes megfigyeléseket: Nagyon relatív dolog, hogy mennyit olvasunk egy nap alatt; némelyek igen sokat, mások kevesebbet, igen sokan meg éppen semmit. De ha azok napi olvasmányának mennyiségét kiszámítani akarjuk, a kikat a világ folyása, az országos események, törvényhozás, megyei, városi s társadalmi élet mozgalmak érdekelnék, bizonyos átlagot mégis kikaphatunk. Föltehető, hogy az ily olvasó figyelemmel kísérő legalább a hazai főbb politikai s közgazdasági lapoknak egyikét-másikát, vagy a mi valószínűbb, kellő összehasonlítás és tájékozás végett elolvassa a politikai irányok főorgánumait, így a kormánypártiak és az ellenzéknek főlapjait; lesz neki azután egy „leibzurnál”-ja, melyet okvetlenül át olvas. Nem hagyhatja el szaklapjait, nem az időszaki heti, havi lapokat s folyó-

titkár személyében egy megbízottat leküldeni, ki nek feladata volt a város és egyesek között egyezkedést megkísérteni. Ezen tárgyalás f. hó 29-én tartatott meg. De megelőző napon egy előleges értekezlet is volt hatolykai Pótsa József főispán ur vezetése mellett, melynek tárgya a másnapi tárgyalás előleges megbeszélése volt. Főispán ur ezáltal is megmutatta, hogy a hol a vezetése alatt álló megye városainak érdekéről van szó, ott sem munkát, sem fáradságot nem kímél, hogy használhasson, s hogy használt is, a következő megmutatta. Az előleges értekezlet délután 3 órakor vette kezdetét.

Főispán ur ő méltósága kijelenti, hogy nem hivatalos minőségben, hanem mint magánember, a városi polgármester ur felkérése folytán jött el a mai értekezletre, értesülvén, hogy a város mint erkölcsi testület és az egyes igénylők között a regále-megváltási összegre nézve differenciák merültek fel. Szívesen jött s kiváló öröme szolgálna, ha a mai értekezlet a kívánt megoldásra vezetne. A legfőbb idő megérkezett, hogy a város s egyesek között fennlévő függő kérdések tisztáztassanak, mert az e célra kiküldött miniszteri megbízott a végső kiegyezési tárgyalást már holnap meg fogja tartani; üdvös volna tehát, ha e tárgyalásra kész megállapodást vihetnének az érdekeltek.

Főispán ur ezután előadja, hogy a város jövőendő adó czímen 760 frtot fizetett. Ezen alapnak 84 ezer frt megváltási összeg felel meg. A pénzügyminiszter ur azonban a város érdekeire való tekintettel azon kedvezményben részesíté a várost, hogy Seps-Szentgyörgyhöz viszonyítva 157 ezer 442 frtban állapította meg a kártalanítási összeget, de ezen kedvezményt nem egyesek javára, hanem kizárólag a város kulturális fejlődése érdekében tette. Itt az idő végleg kiegyenlíteni a differenciákat, mert egyesek megkísérthetik igényeiket egy hosszas per útján érvényesíteni, de ez — mint csaknem biztosan előre látható — egyeseknek hasznát nem hajt, a városnak meg ki-pótolhatlan kárt okoz.

Főispán ur melegen ajánlja a 157,442 frtban megállapított összeg elfogadását s annak egy tömegben a város kezén való megtartását, mert csak ezen esetben várható, hogy ezen összeg kamatai mihamarabb folyósíttassanak, s csak így remélhető, hogy ez a tetemes összeg a város jövőendő felvirágzásának alapját megvesse.

Kézdi-Vásárhely városa, mint egy nemsokára kiépülő vasút végpontja, hatalmas lendületet fog nyerni. A közvetlen összeköttetés a nagy világgal s az ezzel járó követelmények újabb megújabb terheket rónak a városra, s ha ezeknek saját jövedelméből eleget nem tud tenni, súlyos pótdókkal kell az eszközöket megszerezni, mert mai világban a ki súlyedni nem akar, haladnia kell; tehát e város értelmes polgárságának kell — az egyéni érdekeket a közjólétnek alárendelve —

iratokat, olvas még bizonyára könyveket is s egy-két külföldi lapba is belepillant. Próbáljunk ezekből egy, méretekre vont eredményt kihozni. A „Nemzet” október alakja összehajlva ad 64 oldalt, az „Egyetértés” szintén 64 oldal, a „Pesti” és „Budapesti Hírlap”-ok szintén 64, a „Közlövár” október alakja összehajlva 16, az „Ellenzék” 16 oldalt adnak; az időszaki lapok és folyóiratokból napjára eshetik 32, a szaklapok és könyvek közül vegyünk csak annyit, mint egy nagy lapból: 64 oldalt; a külföldi s egyéb lapokból való olvasmányt számítsuk a hirdetési oldalakra s így lenne minden napi olvasmányunk egy 320 oldalt tartalmazó október könyv, melynek vastagsága 2 centiméter. Egy évben ezen olvasmányunk 730 meter magas oszlopot képezne; ha ennek papírját kiteritenők, azzal betakarhatnánk 3600 négyszögmétert; ha pedig egy rendes könyv szélességű (14 cm.) szalaggá raknók ki, 26 kilométer hosszú lenne az. Elolvassuk körülbelül 6 millió sort és ebben legalább is 216 millió betűt! — És szegény szemeink mindezt kibírják!

megadni azt, a mi e város előhaladásához szükséges, s ezt csak azzal érheti el, hogyha az igénylők a kártalanítási összeget minden perlekedés nélkül teljes összegben a városnak átengedik.

A gyakori lelkes éljenzésekkel félbeszakított főispáni előterjesztés után, hozzászóltak a tárgyhöz: Török Bálint, ki ajánlatba hozta, hogy az igénylők a megváltási összegből öket illető részt, mint önkéntes adományt alapítvány czímen engedjék át a városnak. Molnár Józsiás még indítványt tett, hogy főispán ur ő méltósága kegyessék fel, miszerint kegyeskedjék a mgnm pénzügyminiszter urnál előterjesztést tenni az iránt, hogy mivel a megváltási összeg sokkal kevesebb, mint a mennyit a kézdívásárhelyi italmérés ér, a várost, habár később, némileg kárpótolja. Csizsár Dénes ur még azon kedvezményt is kéri a felterjesztésbe felvételni, hogy a legközelebbi 6 évi bérlet állagához képest adassék meg a kártalanítási összeg. Kovács Dániel pénztáros szakszerűen taglalgatván az egyes felszólalók véleményét, az értekezlet határozatilag kimondja, hogy „tekintettel azon körülményre, hogy Kézdi-Vásárhelyt az italmérés bérbe nem volt adva s azt egyesek használták, kiktől adó nem követeltetett s ennél fogva törvényes alapot a válságnak megfelelő kártalanítási összeg megállapítására kimutatni nem lehet: az értekezlet a magas kormány által felajánlott 157 ezer 442 frtot — jöllehet Kézdi-Vásárhely italmérése ezen összeg háromszorosát is megéri — elfogadja, de csak azon esetben, ha főispán ur kegyes lesz pénzügyminiszter ur ő méltóságához előterjesztést tenni, felfejtve, hogy mivel a kártalanítási összeg nem áll arányban a kézdívásárhelyi italmérés jog értékével, részesítse e várost azon kedvezményben, hogy a legközelebbi 6 évet véve alapul, az állagos közösség arányához képest némi kárpótlási összegben részesíteni méltóztassék. Egyszersmind belenyugszik az értekezlet, hogy a felajánlott megváltási összeg után más esedékessé vált kamatok a város igazgatási költségeire folyósíttassanak.”

Ezután Kézdi-Vásárhely város polgármestere meleg szavakban mond halás köszönetet főispán urnak a város ügyei iránt tanúsított meleg érdeklődéséért, mit a jelen voltak zajos éljenzéssel fogadtak.

Másnap, azaz szombaton megtartott az egyezkedési tárgyalás, melyen részt vett főispán ur, Zeidler Károly miniszteri kiküldött, a városi tanács s igénylők teljes számban. Előadó miniszteri kiküldött részletesen kifejti a kézdívásárhelyi regále-kártalanítási összeg megállapítása iránt eddig tett lépéseket, kijelentvén, hogy ez a kérdés a miniszterium állandó érdeklődésének tárgya volt s hogy a miniszter ur elment a legvégső határig, a meddig a törvény korlátai között elmelehetett. Járt ott a város országgyűlési képviselője, járt a város által felküldött deputáció, a nélkül, hogy nagyobb megváltási összegre igényét ki tudta volna mutatni. Egész bizonyosan állíthatja, hogy a már megállapított 157,442 frtnál többet várni nem lehet; azért ajánlja ezen összeg elfogadását. Hozzászóltak Geréb János, Török Bálint, Molnár Józsiás, s végre az érdekeltek a 157,442 frt váltás-összeget elfogadva, a szerződés aláíratott. A törvény rendelkezéséhez képest a teljes váltás-összeg bírói létbe helyeztetik s annak idejében a bíróság fogja megállapítani a város és egyesek részesedési arányát. Polgármester előterjesztést intézett, hogy a megváltási összeg kamatai a város részére folyósíttassanak, mire azonban a miniszteri kiküldött kinyilatkoztatta, hogy e felett is a bíróság határozhat, mert a pénzügyi kormány intézkedése csak a kártalanítási összeg letéteményezésére fog kiterjedni.

Szabályzat

szakvélemények és szaktanácsok adására és műszaki vizsgálatokra.

(Jóváhagyott a vallás és közoktatásiügyi m. kir. miniszternek 1890. jun. 23-án kelt 26.574. sz. rendeletével.)

A m. kir. technológiai iparmúzeum iragánosoknak, intézeteknek és hatóságoknak az intézet működési körébe vágó műszaki kérdésekben véleményét ad, szaktanácsokat szolgáltat és e célból az ipari gyakorlat körébe vágó kísérleteket is vé-

gez, továbbá szabadalmi ügyekben felvilágosítást nyújt.

A muzeum ezen működésére saját szakközegein és felszerelésén kívül a budapesti állami közép-iskola szaktanárainak közreműködését, ezen intézet laboratóriumainak és műhelyeinek felszerelését és szükség esetén e két intézeteken kívül álló szakértőknak közreműködését is igénybe veszi.

Szobeli, valamint rövid írásbeli értesítéseket, a melyekhez külön kutatások, vizsgálatok, kísérletek vagy egyéb munkálatok nem szükségesek, a muzeum ingyen ad.

Kísérletekkel, vizsgálatokkal, kutatásokkal vagy egyéb műszaki munkálatokkal járó szakvéleményt vagy szaktanácsot az illető fél fizeti a felmerülő készpénzkiadásokat, szállítási és anyagköltségeket, valamint a szakértőt illető tiszteletdíjat. Azon esetben, ha helyszíni szemle kívánatik, vagy a vizsgálat az intézetben kívül végezendő, az erre kiküldött szakközegeknek és az esetleg szükséges segédszemélyzetnek uti költségeit, személyi illetékeit és kocsidíjait, valamint a szükséges készülékek és eszközök oda- és visszaszállításának költségeit szintén az illető fél fizeti.

Az ezen költségek fedezésére való összeg, a mennyiben előzetesen megállapítható, az intézet pénztárába előre befizetendő, ellenkező esetben pedig biztosítékul a valószínű költségeknek megfelelő összeget kell befizetni. Hatóságok és intézetek a megállapítandó díjakat és költségeket utólagosan is fizethetik. Ezen esetben a felmerülő költségeket a muzeum házi pénztára előlegezi.

Az intézetben magában végezhető, gyakrabban előforduló munkálatokra nézve, a mennyiben lehetséges, az igazgatóság külön díjszabást állapít meg, különben pedig a fizetendő költségek előzetes megállapodás szerint, vagy pedig az illető munkára fordított idő alapján állapíttatnak meg.

Az irodán kívüli munkákért minden megkezdett nap után 10 frt személyi illeték jár. Részletesebb írásbeli értesítésekért félívenként 5 frt díj fizetendő.

Az intézet igazgatósága által megbízott szakközeg munkálatának, vizsgálatának, illetve kísérletének végeredményét tartalmazó rövid írásbeli értesítést, illetve szakvéleményt ad, melyet a muzeum főigazgatója látta meg. E vélemény alapján azonban sem az intézet, sem az intézetnek szakközegei anyagi felelősséggel nem tartoznak.

A munkálatok, vizsgálatok, illetve kísérletek tárgyát és eredményeit az intézet vagy ennek beleegyezésével az illető szakközeg általában közzé is teheti. Ha a fél ezeknek titokban tartását kívánja, ezt előre ki kell jelenteni, a midőn kívánságának teljesíthetősége fölött az igazgatóság határoz.

A ki az intézettel kísérleteket vagy vizsgálatokat kíván végeztetni, illetve annak közvetítésével szakvéleményt akar, ebbeli szándékát az igazgatóságnak írásban vagy szóval bejelenti, annak részletes közlésével, hogy a kísérlet, vizsgálat, illetve szakvélemény mire vonatkozik és titokban tartassék-e. A megbízásnak elfogadása esetén a közelebbi részleteket a fél a megbízandó szakértővel egyetértőleg állapítja meg. Ha az intézet a megbízást bármely okból nem fogadja el, erről az illető felet, esetleg az indokok megemléztetésével, értesíti.

Az intézet a következő műszaki kérdésekben ad szakvéleményt és szaktanácsokat és végez vizsgálatokat:

I. A kémiai iparok köréből.

Az intézet szakvéleményt ad és szaktanácsot ad, illetve kísérleteket és kutatásokat végez: nyersanyagoknak bizonyos gyártmányok készítésére való használhatóságára, gyártási eljárások módosítására, a gyári üzemben mutatókhoz fogyasztások okának kipuhatolására és ezek megelőzésére, készülékek, gépek és berendezési tárgyakra és ezek beszerzésére nézve.

Elvállal technikai viz-, szén- és gázlemezéseket, valamint egyéb technikai elemzéseket, a mennyiben a következő ipari készítményekre és anyagokra vonatkoznak:

a) üveg, agyag, mész, gipsz, cément, mesterséges kövek, mázak, zománcok, kerámiai tárgyak, ásványi festékek és egyéb anorganikus készítmények;

b) a fonal és kelme festéséhez, színyomáshoz és kikészítéséhez használt pácok, rögzítő szerek, apráló anyagok, anorganikus festékek és organikus festő anyagok; bőrkészítő anyagok; szén, fa, petroleum, ozokerit stb. lepárlásának termékei, zsír, olaj, gyertya, szappan, kenőcsök stb.; szesz, sör, keményítő és keményítőcukor, szörp és dextrin.

II. Az elektrotechnika és fizika köréből.

Az intézet szakvéleményt ad és szaktanácsot ad, illetve kísérleteket végez az elektrotechnikai célokra való anyagok, készülékek, műszerek és elektrotechnikai berendezések nézve;

elvállalja dinamo-elektromos gépek munkafogasztásának és munkabírásának megállapítását; világításra, munka átvitelre és elektrometallurgiai célokra való telepek és berendezések megvizsgálását és ilyenek terveinek megírását; iv- és izzólámpák világító erejének, áramerősségének és feszültségének meghatározását, mérő és ellenőrző készülékek, szabályozók, akkumulátorok, galván-elemek, vezető- és szigetelő-anyagok, valamint villámhárító berendezések megvizsgálását; továbbá hőmérők, vacuummértek, manométerek, aneroid-barométerek, higrométerek, fotométerek megvizsgálását; a testek sűrűségére vonatkozó kísérletek végzését, lencsék görbületének mérését és mindenemű fényforrás (gáz, petroleum stb. lángok) fényerősségének meghatározását.

III. A faipar köréből.

Az intézet szakvéleményt és szaktanácsot ad, illetve kísérleteket és vizsgálatokat végez a faanyagok használhatóságára, egészségi állapotára és földolgozására, a faiparban használt kötőanyagok és kikészítő anyagok (páczok stb.) minőségére és használására, a faiparban használt szerszámok gépek beszerzésére, megválasztására, használhatóságára és munkafogasztására nézve; elvállalja szárító, kilugozó, gőzölő, impregnáló és mindenemű faipari telepek, gyárak és műhelyek terveinek, berendezéseinek és felszerelésének megvizsgálását és megírását, végre utmutatással szolgál a faipar, nevezetesen a bútort, épületasztalos-ság és kocsigártás körébe tartozó szerkezeti rajzok készítésére.

IV. A fémipar köréből.

Az intézet szakvéleményt és szaktanácsot ad, illetve kísérleteket és vizsgálatokat végez vas- és fémipari anyagok műszaki, kémiai és fizikai tulajdonságaira, fémek és ötvények csiszolására, fénnyezésére, forrasztására, lemezelésére, galván uton való bevonására, oxidálására, festésére, zománcozására stb. nézve; továbbá vízvezeték, fűtő, closették, pissoirok, gázvezeték, fűtő és szellőző berendezések, kályhák, központi fűtő és szellőző berendezések, kisebb vasszerkezetek, épület- és mulakatos-munkák, bádigos-munkák szerkesztése és készítése nézve; továbbá elvállalja ilyenek terveinek megírását és a felsorolt berendezések megvizsgálását; végre szaktanácsot ad fém munkáló gépek használhatóságára, beszerzésére és megválasztására nézve, és utmutatással szolgál a fémipar körébe tartozó szerkezeti rajzok és tervek készítésére.

V. A gépészet köréből.

Az intézet szakvéleményt és szaktanácsot ad, illetve kísérleteket és vizsgálatokat végez gőzkazánok, gőzgépek, mindenemű motorok, munkagépek és eszközök, valamint mindenféle gép- és gyárueműi kellékek beszerzésére, használhatóságára és minőségére nézve; továbbá elvállalja gyár- és ipartelemek terveinek, berendezéseinek és felszerelésének megvizsgálását és megírását; végül utmutatással szolgál szerkezeti rajzok és tervek készítésére.

VI. Az építészeti köréből.

Az intézet szakvéleményt és szaktanácsot ad kőműves-, kőfaragó- és ács munkák, alapozások, egyszerűbb vasszerkezetek és mindenemű épület-felszerelésekre nézve s utmutatással szolgál gyári épületek elrendezésére és beosztására.

Különlélek.

— Requiem gr. Károlyi Gyuláért. A vöröskereszt-egylet kézdívasárhelyi vidéki választmánya távratilag értesülést nyervén gr. Károlyi Gyulának, az egyet elnökének váratlan elhunytáról, rögtön kitézte a „Rudolf“-kórházra a gyászlobogót s br. Szentkereszt Stephanie vál. elnök elnöksége alatt e hó 24-én rendkívüli ülést tartott s a boldogultnak — ki a helybeli „Rudolf“-kórháznak is hathatos pártfogója volt — emlékéit jegyzőkönyvileg örököltette meg, a gyászoló családhoz részvét-táviratot intézett, a ravatalra „Gr. Károlyi Gyula“ ó nagyméltóságának — A kézdívasárhelyi vidéki választmánytól — fölrattal díszes koszorút helyeztetett s a temetésen Benkő Sándor országos képviselő és Nagy Gábor min. tanácsos által küldöttsegileg képviseltette magát. E hó 27-én pedig a róm. kath. templomban nagyszerű requiemet rendeztetett. A ravatal virágokkal, koszorúkkal volt elhalmozva; a nagy közönség sorában a „Rudolf“-kórház s a választmány elnökén báró Szentkereszt Stephanie és Iréne urhölgyeken kívül az összes helyi hatóságok s testületek is ott voltak, leróni a kegyelet adóját a nagy halott iránt.

— Szerencsétlenség revolverrel. Weis Emánuel sepsiszentgyörgyi aranyműves néhány revolvért vállalt el tiszogatás végett. Csütörtökön utánok ment Kozma Károly kereskedő tanonca, Dobai Zoltán. Weis a revolvereket tréfálózva a tanoncz felé tartotta, mire ez megijedve s a Weis kezéből ki akarva venni, oly szerencsétlenül kapott a revolverek után, hogy az egyik elsült s a golyó Weis nyakába furdott az álla alatt. A sebesültet a „Ferenc József“ kórházba szállították. A golyót azonban még nem találták meg.

— Értesítés és kérés. A kézdívasárhelyi „Oltáregylet“ f. 1890. évi nov. hó 19-én tartott közgyűlésének megbízásából tisztelettel értesitem az érdekelteket, hogy a nevezett oltáregylet jövő 1891. év április 28., 29., 30. napjain tárlatot fog rendezni, melynek czikkeiből, ha valaki a lelkes urak közül valamit nyerni óhajtaná szegény templomára nézve, ez iránti kérését, templomi leltárkivonattal és esperesi ajánló bizonyítvánnyal felszerelve, br. Szentkereszt Stephanie elnök ó méltóságának czimezve e hó 1. deczember 31-ig ft. Bálint László kézdí-orbai főesperes, oltáregyleti igazgató urhoz Bereczkbe küldje be. Tájékozás végett jelzem, hogy az oltár egyet alapszabályainak 4 §-val hatásköréről a szegény templomok gyámlolását illetőleg első sorban a belső Székelyföldet tüzte ki; és hogy a 28. §-sal a segélyezésnél azon községeket, melyekből tagok vannak, azok fölött, melyekből nincsenek, nagy előnyben részesíti. Együttal a jó lelkek áldozatkész szívéhez fordulok, bizalommal kérve, hogy az oltár-egyletet szent és magasztos céljaiban filléreikkel előmozdítani kegyeskedjenek. Minden fillér áldozat lesz a legfőbbesegbe Oltáriszentség imádlására és a szegény templomok gyámlolására alakult egyet oltárán. Lemhény, 1890. nov. 23. László József plebános, oltáregyl. jegyző.

— Nyilvános számadás és köszönet. A kézdívasárhelyi kereskedő-iffak társulata kedves közönségének ismeri a folyó év november 24-én rendezett társas-estélye jövedelméről elszámolni és a n. é. pártoló közönségnek, a közreműködő tagoknak, valamint a humán érzésű felülfizetőknek itt e becses lapok hasábjain leghálásabb köszönetét nyilvánítani. Az estély összes bevétele 156 frt 24 kr, kiadás 66 frt, tiszta jövedelem 90 frt 24 kr. Szerény anyagi helyzet között élő, de a cél és feladat lelkesítő erejével bíró társulatunk e szép jövedelméhez felülfizetéseikkel járulni szivesek voltak: br. Szentkereszt Stephanie, Gillyén Arpad cs. és kir. kamarás 2 — 2 frt, Auer Béla (Bécs), id. Tóth István, ifj. Tóth István, Császár Lukács, Jancsó Dénes, Kókósi Károly, Hamar Zoltán, Vajna Károly, K. Császár József, Thier Richard 1 — 1 frt, Szabó Mózes, Kovács Károly, Benkő Mariska, id. Jancsó Mózes, Barla Ferencz, Császár Imre, Kőllönte Mózes, Tóth József szgy., Dávid Gyula, Piblinger Gyula 50 — 50 kr, Szöcs József, Krenitzky Károly, Pap Vilma, Nagy Sándor, Jancsó Károly, Ambrus Albert, Molnár István fényképész, Nagy Ferencz L. fia, öz. Kovács Dánielné 40 — 40 kr, Novák Sándor, Tóth László, Czetz Márton, Popovics András 30 — 30 kr, Szöcs Sámuel, Szöcs Károly, Kovács József, Császár Pál 20 — 20 kr. Fogadják mindnyaján szerény társulatunk nevében kifejezett köszönetünket kegyes adományaikért és szives pártfogásukért. Nem késik társulatunk a tisztelet és hála legbensőbb érzetével emlékezni meg azon egyénekre, kik a társulatunk által rendezett estély műsorát becses közreműködésökkel hatásozá, széppé és élvezetessé varázsolni kegyesek voltak. A közreműködők díszes sorában tisztelhetők Málnási Albin, Fejér Vilma és Fejér Pepi urhölgyeket, mlts. Kakuosi Adám, Erdődi János karnagy és Molnár Kálmán urakat. Midőn társulatunk iránt tanusított nagybecsű pártfogásukat megköszönjük, szives tisztelettel kérjük, hogy azt tőlünk és nemes irányu törekvéseinktől megtagadni ezután se méltóztassanak. Az elismerés és tisztelet adóját kívánjuk leróni azokkal szemben is, kik estélyünkön való szives megjelenésük által élénk biznyságot tettek arról, hogy ifjuságunk törekvéseit gyámlolítani, segíteni mindig szivesek voltak. Részünkről legteljesebb örömmel fogunk megtenni jövőben is mindent arra nézve, hogy pártfogóink szeretetét és bizalmát kiérdemeljük. A kézdívasárhelyi kereskedő-iffak társulata nevében K. Váshárhelyt, 1890. november 27-én Fejér Antal elnök, Wértán István titkár.

— Megjelentek: Stein János m. kir. egyetemi könyvkereskedése kiadásában Kolozsvárt: A régi és valódi közhasznú „Erdélyi Képes Naptár“ az 1891. közönséges évre. 32-ik évfolyam. Különös tekintettel a vásáros hibátlan kiadására. Ara 30 kr. Továbbá: „Irodai Fali Naptár“ az 1891-ik közönséges évre. Ara 30 kr. — A „Képes Csáládi Lapok“ kiadásában Budapest: a „Képes Csáládi Lapok Naptára az 1891-ik évre.“ A szépen és gazdagon illusztrált naptár egy tartalomra, mint kiállításra nézve bátran kiállja szépirodalmi termékeinkkel a versenyt. Ara 60 kr.

— Mit vegyek gyermekemnek? Erre a gyakori kérdésre felel meg „A gyermek legkedveltebb játéka” című könyv mind-n szülőnek, nevelőnek stb., kik gyermekeik részére egy valóban mulattató és tanulságos játékot kívánnak szerezni. A számos utbaigazító ábrák mellett a nevezett könyv több tekintélyes pedagógustól jó tanácsokat tartalmaz, melyekben azon nézetüknek adnak kifejezést, hogy a bécsi Richter-féle horgony-kőépítő-szekerény születésnapj és karácsonyi ajándéknál leginkább ajánlható. A könyvet a nevezett gyár kívánatra ingyen és bérmentve bárkinek megküldi.

Piaczi árak

Kézdi-Vásárhelytt, november 27-én.

Buza (tisztá)	hektóliterenkint	5 frt 70 kr
" (elegy)	"	— frt — kr
Rozs (tisztá)	"	3 frt 85 kr
Rozs (elegy)	hektóliterenkint	3 frt 75 kr
Arpa (tisztá)	"	3 frt 75 kr
Arpa (elegy)	"	— frt — kr
Zab	"	2 frt 40 kr
Törökbuza	"	4 frt — kr
Kása (köles)	"	10 frt — kr
" (árpa)	"	16 frt — kr
Borsó	"	6 frt — kr
Lencse	"	8 frt — kr
Fuszulyka	"	6 frt — kr
Pityóka (legszebb)	"	1 frt 20 kr
Marhahus	kilogr.-kint	— frt 32 kr
Disznóhus	"	— frt 40 kr
Juh-hus	"	— frt 24 kr
Szalonna	"	— frt 64 kr
Faggyu (nyers)	"	— frt 48 kr

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén

1890. november hó 29-én.

Magyar aranyjáradék 6%	—
Magyar aranyjáradék 4%	101.25
Magy. papíráradék 5%	99.40
Magyar vasuti kölcsön	—
M. keleti vasuti államköt. I. kibocs.	—
M. keleti vasuti államköt. II. kibocs.	—
M. keleti vasuti államköt. III.	110.
Magyar földtehermentesítési kötvény	—
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	—
Osztrák hitelintézet részvény	307.30
Temes-bánáti földteherm. kötvény	—
Temes-bánáti földt. kötv. záradékkal	—

Erdélyi földtehermentesítési kötvény	—
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	104.
Magyar szőlődézmá-váltási kötvény	—
Magyar nyeremény-sorsjegykölcsön	137.
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	128.
Osztrák járadék papírban	87.75
Osztrák-magyar bank részvény	962.
Osztrák járadék ezüstben	999.
Osztrák járadék aranyban	106.
1860. államsorsjegyek	137.50
Magyar hitelbank részvény	352.
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.43
20 frankos arany	9.08
Német birodalmimárka	56.40
London (2 havi váltókért)	115.25
20 márká arany	11.27

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Ifj. Dobay János.

Nyílt tér.*

Nyilatkozat.

T. Séra Imre kézdívásárhelyi asztalosmester ur, a gelenczei róm. kath. ujiskola épülethez elvállalt asztalos-, üveges- és lakatosmunkákat teljes megelégedésünk szerint készítvén el, indítatva érezzük magunkat, hogy a nyilvánosság terén is neki köszönetet szavazzunk s öt mint megbízható vállalkozót és becsületes iparost az építető közönség becses figyelmébe ajánljuk.

Gelenczén, 1890. november hó 23-án.

A róm. kath. iskolaszék.

* E rovatban megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

Hirdetések.

Sz. 583. ár.

1890.

Hirdetmény.

Kézdi-Vásárhely város árvaszéke gondnok Megyaszai Máté fenti szám alatt beadott kéreése folytán gondnokság alatti árva Gyárfás Annának az al-feltorjai 1095. sz. tjkvben A

+ 1. rend 4285 hr. sz. 800 □ öl, 2. rend 4613 hr. sz. 800 □ öl, 3. rend 5607. hr. sz. 525 □ öl, 4. rend 5947. hr. sz. 525 □ öl területben felvett ingatlanai fele járandóságára a nyílt árverést elrendelte s határnapul 1890. december hava 29-ik napja d. e. 10 óráját a tanácsház termébe tűzte ki, mikorra a vásárolni szándékozók meghívatnak.

Kikiáltási ár 150 frt, bánatpénz 20 frt; a vételár készpénzben fizetendő 15 nap alatt.

Kézdí-Vásárhely város árvaszékének 1890. nov. hó 3-án tartott üléséből.

Bartók Károly, árvaszéki elnök.

Hegyesi Alajos, aljegyző.

Miert kedvelik annyira a Horgony-Kőépítő szekrényeket?

Miert nem válnak értéktelenné egy néhány nap múlva, mint a többi játékszerek, hanem a gyermekeknek évek hosszú során át mulató és oktató foglalkozási szerül szolgálnak, és a hosszú időtartamot tekintve vége a legolcsóbb játékszerek. Továbbá, mert az igazán pompás minták utánépítése a szülőknél is kellemes mulatságot szerez és minthogy mindegyik szekrény szabályszerűen kiegészíthető.

« A ki »

egy kevésbé értékes utánzás vétele által nem akarja maga magát megcsalni az utasítsa vissza minden szekrényt melynek csomagolásán czégünk valamint gyári jelvényünk „a veres Horgony” hiányzik. — Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

RICHTER F. AD. és tsa., BECS, Nibelungengasse 4.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

Menetrend.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1890. június hó 1-től.

Érvényes 1890. június hó 1-től.

Allomások		Vegyes vonat	Személy-vonat	Gyors-vonat	Allomások		Vegyes vonat	Személy-vonat	Gyors-vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)				Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N-Szeben felé)	(érk. ind.)	10.32 10.42	3.13 3.18	
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	4.—	10.32	2.43	Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	12.23 1.23	4.36 5.06	7.51
Botfalva	"	4.70	10.50		Nagy-Enyed	"	1.50	5.24	
Földvár	"	4.44	11.04		Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk. ind.)	2.36 2.46	5.57 6.08	8.41
Mogyorós	"	5.04	11.18		Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	3.23 3.33	6.36 6.42	
Apáca	"	5.10	11.30		Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	5.28 6.05	8.10 8.30	10.48
Kőpecz	"	5.40	11.45		Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	10.41 11.06	12.41 1.09	2.08
Agostonfalva	"	5.47	11.51		Budapest	(érk. ind.)	6.35	8.15	7.15
Alsó-Rákos	"	6.06	12.06						
Homoród	"	6.35	12.27						
Kacsa	"	6.54	12.39						
Bene	"	7.17	12.56						
Erked	"	7.39	1.12						
Héjasfalva (elágazás Sz.-Udvarhely felé)	"	8.11	1.34						
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	8.38	1.49						
Medgyes	(érk. ind.)	8.47	1.59						
		10.40	2.59						

Brassóból Bukarest felé a vegyes vonat indul délelőtt 9 óra 48 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 23 perczkor.

Héjasfalva—székelyudvarhelyi vasut.

Héjasfalva	indul délelőtt 12.—	Székely-Udvarhely	indul délután 2.45
Székely-Keresztur	12.31	Bögöz	3.15
Nagy-Galamfalva	1.05	Nagy-Galamfalva	3.41
Bögöz	1.21	Székely-Keresztur	4.18
Székely-Udvarhely	érkezik reggel 1.50	Héjasfalva	érkezik este 4.50

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelytt.